

Atooppinen ihottuma raskauden ja imetyksen aikana

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry

Sisältö

Atooppinen ihottuma raskauden ja imetyksen aikana 3

Hoito raskauden aikana.....4

Hoito imetyksen aikana 5

Neuvoja perhesuunnitteluun.....6

Yhteistyö terveydenhuollon ammattilaisten kanssa 7

ASIANTUNTIJAT

Erika Wikström, LT, ihotautien ja allergologian erikoislääkäri

Ida Knutar, LL , ihotautien ja allergologian erikoislääkäri

Johanna Mandelin, LT, Ihotautien ja allergologian erikoislääkäri

Erityiskiitokset
Tanja Parkkinen

Tämän oppaan toteutusta on tukenut Sanofi.
Julkaistu 2025.

Atooppinen ihottuma raskauden ja imetyksen aikana

Raskausaikana kehosi käy läpi monia muutoksia, ja atooppinen ihottuma voi olla yksi niistä asioista, jotka mietityttävät sinua. Atooppinen ihottuma on yleinen ihotauti, ja sen oireet voivat vaihdella suuresti.

Noin 20 %:lla atooppista ihottumaa sairastavista ihottuma lievittyy raskauden aikana, kun taas 50–60 %:lla se vaikeutuu ja lopuilla pysyy ennallaan. Ihottuman vaikeutuminen voi johtua kehon puolustusjärjestelmän muutoksista, hormonaalisista vaikutuksista, raskauden aiheuttamasta stressistä ja/tai hoidon keskeyttämisestä.

Oikealla hoidolla ja hyvällä tuella voit pitää atooppisen ihottumasi hallinnassa raskautta suunnitellessasi, raskaana ollessasi ja imettäessäsi.

Raskausaikana kehosi käy läpi monia muutoksia, ja atooppinen ihottuma voi olla yksi niistä asioista, jotka mietityttävät sinua.

Hoito raskauden aikana

Raskauden aikana on tärkeää pitää ihosi hyvässä kunnossa hoitamalla sitä aktiivisesti. Voit edelleen turvallisesti käyttää perusvoiteita sekä mietoja, keskivahvoja ja vahvoja kortisonivoiteita. Jos nämä eivät riitä pitämään ihottumaa hallinnassa tai käytät keskivahvoja tai vahvoja kortisonivoiteita yli 200 g kuukaudessa, on hyvä keskustella ihotautien erikoislääkärin kanssa muista hoitovaihtoehdoista.

Takrolimuusivoide (Protopic, Tacrolimus Accord) ja pimekrolimuusiemulsiovoide (Elidel) ovat turvallisia käyttää raskauden aikana. Niitä tulisi kuitenkin käyttää vain hoitoa vaativille ihoalueille ja hoidon kesto rajata lyhimpään riittävään aikaan. Myös UVB-valohoitoa voidaan käyttää raskauden ja imetyksen aikana.

Raskauden aikana on tärkeää pitää ihosi hyvässä kunnossa hoitamalla sitä aktiivisesti.

Jos atooppinen ihottumasi on vaikea eikä pysy hallinnassa raskauden aikana näillä tavallisilla hoidoilla, voidaan harkita lääkitystä, joka rauhoittaa ihon tulehdusta sisältäpäin. Tätä kutsutaan systeemiseksi lääkitykseksi.

Ihotautien erikoislääkäri tekee päätöksen systeemisen lääkityksen aloittamisesta ja seuraa hoitoa koko raskauden ajan. Jos sinulla on jo systeeminen lääkitys käytössäsi ja se pitää atooppisen ihottumasi hyvässä hallinnassa, keskustele lääkärisi kanssa jo raskautta suunnitellessasi lääkityksen mahdollisesta jatkosta raskauden ajan.

Hoito imetyksen aikana

Imetyksen aikana voit jatkaa valohoitoa, kortisonivoiteiden, sekä takrolimuusi- ja pimekrolimuusivoiteiden käyttöä. Jos hoitoa tarvitaan rinnan alueelle, varmista, ettei imetettävä vauva joudu suoraan kosketukseen lääkevoiteen kanssa.

Käytännössä voide tulee levittää nännin ja/tai nännipihan alueelle heti imetyksen jälkeen ja huolehtia nännin alueen hellävaraisesta mutta huolellisesta puhdistuksesta ennen imetystä. Myös joitakin systeemisiä lääkkeitä voidaan käyttää imetyksen aikana.

Neuvoja perhesuunnitteluun

On tärkeää, että kerrot hoitavalle lääkärillesi mahdollisesta raskaustoiveesta hyvissä ajoin, jotta voitte löytää sinulle sopivan lääkityksen, joka on turvallinen sekä raskauden että imetyksen aikana. Osa lääkkeistä voi tilapäisesti vaikuttaa munasolujen toimintaan, mikä saattaa vaikeuttaa raskaaksi tulemista tai lisätä sikiön kehityshäiriöiden riskiä.

On myös hyvä tietää, että jotkut systeemiset lääkkeet voivat jäädä joksikin aikaa elimistöön vielä käytön lopettamisen jälkeenkin. Tämän vuoksi voi olla tarpeen odottaa lääkärin ohjeistama aika ennen kuin raskauden ehkäisy voidaan lopettaa.

Atooppisen ihottuman systeemilääkitys ei vahingoita siittiösoluja, joten miehet voivat käyttää lääkitystä lääkärin ohjeen mukaan raskautta yritettäessä.

On tärkeää, että kerrot hoitavalle lääkärillesi mahdollisesta raskaustoiveesta hyvissä ajoin, jotta voitte löytää sinulle sopivan lääkityksen, joka on turvallinen sekä raskauden että imetyksen aikana.

Yhteistyö terveydenhuollon ammattilaisten kanssa

On tärkeää, että ihotautilääkärit ja neuvola tarvittaessa tekevät yhteistyötä, jotta saat parasta mahdollista hoitoa. Tämä auttaa varmistamaan, että kaikki hoitovaihtoehdot käydään läpi ja että sinulle ja vauvallesi löytyy turvallisin ja tehokkain hoito.

Muista, että sinun ei tarvitse sietää hankalia oireita raskauden tai imetyksen aikana. Oikealla hoidolla ja hyvällä tuella voit pitää atooppisen ihottumasi hallinnassa ja keskittyä nauttimaan tästä erityisestä ajasta elämässäsi.

Viitteet:

Atooppinen ekseema. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen yleislääketieteen yhdistyksen ja Suomen Ihotautilääkäriyhdistyksen asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2023 (viitattu 02/2025).

Balakirski G, Novak N. Atopic dermatitis and pregnancy. J Allergy Clin Immunol. 2022;149(4):1185-1194. doi:10.1016/j.jaci.2022.01.010

Deleuran M, Dézfoulian B, Elberling J, et al. Systemic anti-inflammatory treatment of atopic dermatitis during conception, pregnancy and breastfeeding: Interdisciplinary expert consensus in Northern Europe. J Eur Acad Dermatol

Venereol. 2024;38(1):31-41. doi:10.1111/jdv.19512 Valentini R, Shahriari M. Atopic dermatitis in women: special considerations in the childbearing years. Int J Womens Dermatol. 2024 Jun 10;10(2):e151. doi: 10.1097/JW9.0000000000000151. PMID: 38860232; PMCID: PMC11164005.

Vestergaard C, Wollenberg A, Thyssen JP. European Task Force on Atopic Dermatitis (ETFAD) Position Paper: treatment of parental atopic dermatitis during preconception, pregnancy and lactation period. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2020;34(2):426-427. doi:10.1111/jdv.16171

Oletko sinäkin yksi meistä?

Tule osaksi yhteisöä, joka ymmärtää sinua!

allergia.fi/liity

ALLERGIA & IHO ASTMA

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry

MAT-FI-2500249-2.0 9/2025